

Niet alleen voor intern gebruik.

Het *Natuurhistorisch Maandblad* is de laatste jaren in meer dan een opzicht veranderd. Het meest opvallend daarbij zijn wellicht de overgang naar een groter formaat, de indeling van de bladzijden in drie kolommen en, met ingang van de vorige aflevering, de groene steunkleur van de omslag. Deze laatste verandering is een door bestuur en redactie zeer gewaardeerde geste van Drukkerij Stereo + Grafia te Maastricht die al jaren op uiterst plezierige wijze ons *Maandblad* en de reeks *Publicaties* van het *Natuurhistorisch Genootschap in Limburg* druktechnisch verzorgt. Ik meen dat deze veranderingen het *Maandblad* ten goede zijn gekomen. Dat is belangrijk want het *Maandblad* is niet alleen voor intern gebruik: het dient bijvoorbeeld als ruilobject voor tijdschriften van andere verenigingen. Het resultaat van dit zogenaamde ruilverkeer is zichtbaar in de bibliotheek van het *Natuurhistorisch Museum Maastricht*. Belangrijker nog dan het uiterlijk is de inhoud van het *Maandblad*. En ook daarvoor geldt: niet alleen voor intern gebruik! Het *Maandblad* heeft in de loop van ruim 70 jaar een serieuze informatiebron over natuur en milieu in Limburg willen zijn. Ook op deze wijze speelt ons Genootschap een rol in de natuurbeschermingsproblematiek, een rol die in de statuten van onze vereniging is vastgelegd.

In deze aflevering van het *Maandblad* staan ook twee hoofdartikelen die niet alleen voor intern gebruik gepubliceerd worden. Het ene betreft de derde aflevering in de serie "De invertebraten van de Zuidlimburgse kalkgraslanden". Deze serie kan uiteindelijk leiden tot een groter inzicht in -en daarmee een beter beheer van- de nog resterende en wellicht ook eventueel te restaureren kalkgraslanden. Het andere hoofdartikel beschrijft de floristisch eens zo rijke droge stroomdalgraslanden langs de Maas in Noord-Limburg. De auteurs hebben de huidige situatie vergeleken met die uit de vijftiger jaren en komen tot zeer teleurstellende conclusies. Het artikel heeft m.i. een signaalfunctie; een signaal dat ook buiten ons Genootschap hoort door te klinken en niet alleen intern gebruikt mag worden.

Naast deze twee langere verhalen treft U enkele kortere artikelen aan. Het eerste haakt in op een vorig jaar gepubliceerd verhaal over de Banksden en het tweede beschrijft een waarneming van een Hamster te Roermond. Tenslotte volgen dan nog enige korte mededelingen.

Douwe Th. de Graaf

Verslagen van de maandelijkse bijeenkomsten

Te Heerlen op 10 januari

Na de opening van de vergadering volgt een levendige gedachtenwisseling over de plannen om de omgeving van Terworm te maken tot een "pret-park". Vele gedachten en voorstellen worden naar voren gebracht, maar daar de precieze inhoud van de plannen nog niet bekend is, is het moeilijk om er met goed gevolg stelling tegen te nemen. Talrijke andere groeperingen houden zich reeds met dit probleem bezig en het is wenselijk het geheel te coördineren.

Vervolgens kreeg dr. Bless het woord voor zijn voordracht over Landschaps-reconstructies van het Carboon. Deze beperken zich uitsluitend tot de tropische bossen in de Carboontijd. De hoofdbestanddelen ervan vormen de Zegelbomen (*Sigillaria* spec.), de Schubboomen (*Lepidodendron* spec.), de Paardestaarten (*Calamites* spec.) en talrijke varensoorten. Verschillende paleobotanici hebben

van de varensoorten uiterst gedetailleerde tekeningen gemaakt van de bladeren en de stengels. Aan de hand van deze tekeningen kunnen we deze planten als het ware levend voor ons zien.

De oudste landschaps-reconstructies zijn van Geinitz (1855), Müller (1857) en Unger (1858). Men had in die tijd moeilijkheden om de diverse delen van een plant te herkennen als van één en dezelfde plant te zijn. Zo werden wortelgestellen van bomen aangezien voor drijvende kruiden (*Stigmara*). Ook werd aan de Catastrofen-theorie gedacht en werden er dode elementen in de vorm van een stam of wortelgestel in het geheel geplaatst.

De oudste reconstructies vormden de basis voor de latere. Hierbij werden de fouten zonder meer overgenomen. Aan het eind van de 19e eeuw zien we vele schilderijen en pentekeningen van tropische landschappen waarbij zelfs de compositie vrijwel geheel van de oudste reconstructies is overge-

nomen. In de 20e eeuw zien we dat er in de landschappen ook dierlijke elementen worden opgenomen, b.v. de reuzelibel, primitieve reptielen en amfibieën. Dit gaat opvallend ten koste van de weergave van de planten, die meer een decoratieve functie gaan vervullen. Deze reconstructies zijn door paleozoölogen vervaardigd. De Amerikaanse auteurs werken met de meeste fantasie, maar hun werk vertoont de grootste onjuistheden en de planten zijn schetsmatig weergegeven. Dr. Bless stelde dat door verdere studie betere beelden van de planten kunnen worden verkregen en dat men van daaruit tot betere landschaps-reconstructies zal kunnen komen.

Te Maastricht op 3 februari

De voorzitter heette alle aanwezigen van harte welkom waarna hij enkele mededelingen deed. Hij stond kort stil bij het overlijden van ons oudste lid, de heer P. Bouchoms uit Gronsvelt